

Uczniowie niepełnosprawni w szkołach ogólnodostępnych

W roku szkolnym 2013/14 jednym z kierunków realizacji polityki oświatowej państwa jest kształcenie uczniów niepełnosprawnych w szkołach ogólnodostępnych.

W świetle prawa dziecko z niepełnosprawnością może korzystać z nauki w szkole specjalnej, integracyjnej bądź ogólnodostępnej. W przypadku, gdy stan zdrowia uniemożliwia dziecku uczęszczanie do szkoły, wówczas może być ono kształcone w formie indywidualnego nauczania.

Praca z dzieckiem niepełnosprawnym w tak zróżnicowanym środowisku jakim jest szkoła ogólnodostępna, niewątpliwie jest procesem żmudnym, wymagającym od nauczyciela specjalistycznego przygotowania i umiejętności wychowawczych. Jeśli dziecko na tym etapie nie otrzyma odpowiedniego wsparcia, wówczas problemy zarówno edukacyjne jak i wychowawcze będą się piętrzyć na kolejnych szczeblach, w rezultacie doprowadzając do rezygnacji z dalszej edukacji, wyuczenia postawy biernej. Korzyści z nauki w szkole ogólnodostępnej zarówno na płaszczyźnie społecznej (nabywanie niezbędnych w życiu kompetencji społecznych) jak i edukacyjnej są trudne do przecenienia.

Kształcenie na poziomie szkoły podstawowej poza zapewnieniem odpowiednich warunków do nauki, powinno wzbudzać w dziecku pragnienie wiedzy oraz chęć do kontynuowania własnej edukacji, umiejętnie wdrażać je do procesu samokształcenia oraz rozwijać jego kompetencje indywidualne jak i społeczne.

Niezależnie od wybranej formy kształcenia, dziecko z niepełnosprawnością jest „skazane” na wiele trudności edukacyjnych. Ich nasilenie i wpływ zależą w dużej mierze od rodzaju uszkodzenia, jego stopnia oraz czasu wystąpienia, ale także od poziomu wsparcia szkoły do której uczęszcza dziecko. Pokonanie tych trudności można osiągnąć poprzez wyrównanie szans edukacyjnych dzieci niepełnosprawnych. Współczesne szkoły nieustannie ewoluują w kierunku pełnej integracji i przystosowania do potrzeb dzieci niepełnosprawnych zarówno pod względem architektonicznym, technicznym jak i mentalnym, można więc mieć realną nadzieję, że z roku na rok zmniejszać będzie się liczba osób niepełnosprawnych, które swoją edukację kończą na poziomie szkoły podstawowej.

W obecnej rzeczywistości społecznej uczniowie niepełnosprawni stają przed coraz to nowymi szansami rozwoju i samokształcenia na różnych polach aktywności. Realizowanie własnej aktywności życiowej w dowolnej formie pozwala znaleźć sens w życiu oraz co równie ważne, jest doskonałą formą rehabilitacji. Skumulowanie własnych wysiłków

w samodoskonalenie zawsze przynosi korzyści zarówno w sferze fizyczności dziecka, jak i jego psychiki. Nauka w szkole ogólnodostępnej zapewnia uczniowi niepełnosprawnemu dostęp do szeregu bodźców, które aktywizują, inspirują, motywują do działania. Dziecko niepełnosprawne nabiera wówczas przeświadczenia, że może współpracować, konkurować oraz rywalizować z pełnosprawnymi na równych zasadach. Takie przekonanie wpływa korzystnie na aktywność życiową dziecka niepełnosprawnego.

Aktywność uczniów niepełnosprawnych jest nierozdzielnie związana z poziomem i charakterem jej relacji z otoczeniem. Pozytywnie nacechowane kontakty ze środowiskiem osób pełnosprawnych, mogą mieć zbawienny wpływ na podejmowanie aktywności, kreowanie i realizację planów życiowych oraz ogólny poziom zadowolenia z życia przez ucznia niepełnosprawnego. Szkoła ogólnodostępna jest miejscem, które w szczególności może spełniać rolę preludium do świata równych szans i możliwości harmonijnego rozwoju dla uczniów niepełnosprawnych.

Ustalenie kształcenia uczniów niepełnosprawnych w szkołach ogólnodostępnych jako jednego z priorytetów polityki oświatowej państwa ukazuje, iż celem nadrzędnym instytucji edukacyjnych nie jest traktowanie uczniów niepełnosprawnych jako podmiotów wymagających specjalnych środków i nadzwyczajnego podejścia, lecz takie skonstruowanie otoczenia, po którym się poruszają, aby poczuli się oni równowartościowymi partnerami z osobami pełnosprawnymi, aby ich aktywność życiowa nie była jedynie godnym pochwały postulatem, lecz normalnością.